

Súd:	Najvyšší súd SR
Spisová značka:	6Cdo/51/2016
Identifikačné číslo spisu:	3899899364
Dátum vydania rozhodnutia:	12.05.2016
Meno a priezvisko:	Mgr. Dušan Čimo
Funkcia:	sudca
ECLI:	ECLI:SK:NSSR:2016:3899899364.1

UZNESENIE

Najvyšší súd Slovenskej republiky v právnej veci žalujúceho Urbariátu - pozemkového spoločenstva Nitrianske Rudno, so sídlom v Nitrianskom Rudne, Čsl. Partizánov 266, proti žalovaným 1/ Hornonitrianske bane Prievidza, a. s., so sídlom v Prievidzi, Matice slovenskej 10 a 2/ Unistav Bojnice, s. r. o., so sídlom v Prievidzi, Košovská cesta 11B, o určenie vlastníckeho práva k nehnuteľnostiam a iné, vedenej Okresným súdom Prievidza pod sp. zn. 10C/102/1999, o dovolaní Z. N., bývajúceho v Y. B., Ml. budovateľov XXX, proti rozsudku Krajského súdu v Trenčíne zo 16. júla 2013, sp. zn. 6Co/122/2013, takto

rozhodol:

Dovolanie o d m i e t a .

Žiaden z účastníkov nemá právo na náhradu trov dovolacieho konania.

Odôvodnenie

Krajský súd v Trenčíne (ďalej len „odvolací súd“) zhora označeným rozsudkom potvrdil ako vecne správny žalobu zamietajúci rozsudok Okresného súdu Prievidza (ďalej len „súd prvého stupňa“ alebo „prvostupňový súd“) z 30. októbra 2012 č. k. 10C/102/1999 - 501, majúci za správny názor prvostupňového súdu, že žalujúci Urbariát - Pozemkové spoločenstvo Nitrianske Rudno (ďalej len „Urbariát“) nie je nositeľom vecnej (tzv. aktívnej) legitímácie v tomto konaní, keď námietky týkajúce sa neplatnosti prechodu vlastníckeho práva k nehnuteľnostiam (pôvodne parc. č. XXX/X, teraz parc. č. XXXX/X. až XXXX/XX v katastrálnom území Y. B.) z bývalých urbárikov na štát mal uplatniť v reštitučnom konaní, ako aj urobil, avšak žalobu neskôr vzal späť a tým zaviniť, že sa o tomto nároku nerozhodlo. Prechod vlastníckeho práva k pozemkom na štát ustálil za súladný s právnymi predpismi, platnými v rozhodnom období, konštatujúc tiež, že nositeľmi vecnej legitímácie na ochranu vlastníckych práv sú naďalej už len jednotliví členovia pozemkového spoločenstva.

Takýto rozsudok odvolacieho súdu napadol Z. N. (ďalej aj „dovolateľ“) dovolaním podaným na Najvyššom súde Slovenskej republiky (ďalej len „najvyšší súd“ alebo „dovolací súd“) 25. februára 2016, ktoré doplnil ďalšími podaniami. Navrhol, aby dovolací súd rozsudok odvolacieho súdu zrušil a vec vrátil na ďalšie konanie.

Najvyšší súd skôr, než mohol pristúpiť k vecnému zaoberaniu sa dovolaním, skúmal včasnosť jeho podania a oprávnenosť dovolateľa, pričom zistil, že dovolanie bolo podané oneskorene aj naň neoprávnenou osobou.

Podľa § 240 ods. 1 vety prvej Občianskeho súdneho poriadku č. 99/1963 Zb. v znení neskorších zmien a doplnení (ďalej len „O. s. p.“) účastník môže podať dovolanie do jedného mesiaca od právoplatnosti rozhodnutia odvolacieho súdu na súde, ktorý rozhodoval v prvom stupni. Podľa odseku 2 rovnakého ustanovenia zmeškanie lehoty uvedenej v odseku 1 nemožno odpustiť; lehota je však zachovaná, ak sa dovolanie podá v lehote na odvolacom alebo dovolacom súde.

Podľa § 57 ods. 1 O. s. p. do plynutia lehoty sa nezapočítava deň, keď došlo k skutočnosti určujúcej začiatok lehoty. Podľa odseku 2 tohto ustanovenia lehota určená podľa týždňov, mesiacov alebo rokov končí sa uplynutím toho dňa, ktorý sa svojím označením zhoduje s dňom, keď došlo k skutočnosti určujúcej začiatok lehoty, a ak ho v mesiaci niet, posledným dňom mesiaca; pričom ak koniec lehoty pripadne na sobotu, nedeľu alebo sviatok, je posledným dňom lehoty najbližší nasledujúci pracovný deň. Napokon podľa odseku 3 tu citovaného ustanovenia lehota je zachovaná, ak sa posledný deň lehoty urobí úkon na súde alebo podanie odovzdá orgánu, ktorý má povinnosť ho doručiť.

Z obsahu spisu vyplýva, že u dovolaní napádaného rozsudku odvolacieho súdu treba usudzovať na nadobudnutie jeho právoplatnosti dňom 10. septembra 2013. Účastníčkou konania pred prvostupňovým aj odvolacím súdom totiž popri osobách označených za žalujúceho a žalovaných v úvodnej časti tohto uznesenia najvyššieho súdu bola tiež obchodná spoločnosť Priehrada s. r. o. so sídlom v Nitrianskom Rudne 171, v konaniach pred oboma súdmi nižších stupňov vystupujúca v procesnom postavení žalovanej 2/, tá však ešte pred podaním dovolania, a to 25. októbra 2014 zanikla výmazom z obchodného registra bez právneho nástupcu (tu por. zápis vo vložke č. 17766/R oddielu Sro obchodného registra vedeného Okresným súdom Trenčín) a to bol dôvod neprihliadania na ňu dovolacím súdom a súčasného priradenia ním niekdajšej žalovanej 3/ nižšieho poradového čísla, pôvodne patriaceho inej osobe (§ 243c a § 107 ods. 4 O. s. p. per analogiam); tento zánik jednej z účastníčok konania v čase medzi skončením odvolacieho konania a začatím toho dovolacieho ale nič nemenil na tom, že v procese doručovania rozsudku odvolacieho súdu práve dnes už len niekdajšia žalovaná 2/ bola tou, u ktorej účinky doručenia nastúpili ako u poslednej v poradí. Až po doručení žalovanej 1/ 9. augusta 2013, advokátovi niekdajšej žalovanej 3/ 13. deň rovnakého mesiaca i roka a advokátovi žalujúceho 21. augusta 2013 sa 4. septembra 2013 súdu prvého stupňa vrátila ako neprevzatá zásielka adresovaná niekdajšej žalovanej 2/ na adresu jej sídla zapísanú v obchodnom registri, tretí deň trojdňovej lehoty podľa § 48 ods. 2 O. s. p. fakticky pripadol na sobotu 7. septembra 2013, tým sa stal posledným právnym dňom takejto lehoty pondelok 9. septembra 2013 a dňom považovateľným za deň doručenia (a zároveň právoplatnosti) deň bezprostredne po ňom nasledujúci.

Pretože na základe vyššie citovaného ustanovenia § 240 ods. 1 O. s. p. právoplatnosť rozhodnutia odvolacieho súdu je skutočnosťou určujúcou začiatok plynutia jednomesačnej lehoty na podanie dovolania, koniec tejto lehoty v prejednávanej veci pripadol na štvrtok 10. októbra 2013.

Ak potom dovolateľ podal dovolanie na poštovú prepravu najvyššiemu súdu (jednému z možných adresátov) na pošte Prievidza 1 (odovzdaním podania orgánu, majúcemu povinnosť ho doručiť) až 24. februára 2016, urobil tak zjavne oneskorene (viac než 28 mesiacov po uplynutí zákonom ustanovenej lehoty).

Pokiaľ šlo o otázku oprávnenosti dovolateľa, k tej je potrebné uviesť, že na podanie dovolania je zásadne oprávnený len účastník konania, ktoré právoplatne skončilo rozhodnutím odvolacieho súdu. Okruh účastníkov konania je vymedzený v ustanovení § 90 O. s. p. a v prejednávanej veci boli takými účastníkmi, oprávnenými začať dovolacie konanie bez rizika odmietnutia dovolania pre neoprávnenosť dovolateľa len žalujúce a všetci žalovaní, ktorí nimi boli v čase právoplatného skončenia konania. Dovolateľ však do okruhu účastníkov konania nespadá, nakoľko vo svojich podaniach sa prezentuje ako

bývalý predseda Urbariátu a zároveň splnomocnenec podielnikov Urbariátu (na základe plnej moci mu udelennej nimi dňa 1. februára 2004, aj pre prípad, keď nebude predsedom, za účelom vymáhania nehnuteľností, a to aj v konaní pod sp. zn. 10C/102/1999). Zo spisu pritom vyplýva, že dovolateľ nie je štatutárnym zástupcom Urbariátu už od 27. júna 2014, kedy zhromaždenie Urbariátu zvolilo nový výbor, za ktorý navonok koná predseda akad. sochár Z. J..

V zmysle zákona č. 97/2013 Z. z. o pozemkových spoločenstvách (v znení zákona č. 34/2014 Z. z.) je spoločenstvo právnickou osobou (§ 3). Orgánmi spoločenstva sú zhromaždenie, výbor, dozorná rada a iné orgány zriadené zmluvou o spoločenstve (§ 13 ods. 1). Výbor je výkonným a štatutárnym orgánom spoločenstva (§ 16 ods. 1 veta prvá), konajúcim za členov spoločenstva okrem členov spoločenstva podľa § 10 ods. 1 a 2 pred súdmi a orgánmi verejnej správy vo veciach podnikania na spoločnej nehnuteľnosti alebo na spoločne obhospodarovaných nehnuteľnostiach, ich spoločného užívania a obstarávania spoločných vecí vyplývajúcich z ich vlastníctva, alebo ich môže zastupovať vo veciach nadobúdania vlastníctva k sporným nehnuteľnostiam, ktoré sa majú stať súčasťou spoločnej nehnuteľnosti (§ 16 ods. 2). Výbor má najmenej päť členov a jeho rokovanie organizuje a riadi predseda spoločenstva, ktorého volí výbor zo svojich členov, ak nie je v zmluve o spoločenstve alebo v stanovách ustanovené inak (§ 16 ods. 3); pričom ak zo zmluvy o spoločenstve alebo zo stanov nevyplýva niečo iné, za výbor koná navonok predseda spoločenstva (§ 16 ods. 4 veta druhá).

Podľa § 21 ods. 1 písm. a/ O. s. p. za právnickú osobu koná štatutárny orgán; ak štatutárny orgán tvorí viacero fyzických osôb, koná za právnickú osobu jeho predseda, prípadne jeho člen, ktorý tým bol poverený.

Pokiaľ by teda aj dovolateľ v prejednávanej veci podal dovolanie včas, absolútne nič by to nemohlo zmeniť na skutočnosti, že ho nešlo považovať za osobu oprávnenú na urobenie takéhoto podania. Dovolať totiž už nie je predsedom ani povereným členom kolektívneho štatutárneho orgánu Urbariátu a rovnako nie je sám účastníkom konania skončeného rozsudkom, ktorý sa dovolaním napáda. I skutočnosť, že súdu predložil kópiu plnej moci od podielnikov (špecifikovanú vyššie) je irelevantná (právne bezvýznamná), keď v konaní skončenom napádaným rozsudkom bol jedným z účastníkov konania (žalujúcim) Urbariát (právnická osoba, v mene ktorej vystupuje predseda spoločenstva) a nie jednotliví podielníci (osoby fyzické), pričom Urbariát dovolateľa na podanie dovolania nespĺnomocnil. Dovolaťom predložená plná moc by tak mohla mať význam, len ak by účastníkmi boli jednotliví podielníci (o aký prípad tu ale nešlo).

So zreteľom k už uvedenému preto najvyšší súd dovolanie podané oneskorene i naň neoprávnenou osobou podľa § 243b ods. 5 O. s. p. v spojení s § 218 ods. 1 písm. a/ aj b/ O. s. p. odmietol.

O náhrade trov dovolacieho konania rozhodnuté bolo podľa § 146 ods. 1 písm. c/ O. s. p. v spojení s § 243b ods. 5 O. s. p. Výsledok dovolacieho konania obdobný jeho zastaveniu zaviniť dovolaním podaným oneskorene a navyše i napriek nedostatku oprávnenia na jeho podanie dovolateľ, žiadnemu z účastníkov konania pred súdmi nižších stupňov ale v takto skončenom konaní preukázateľne žiadne trovy majúce sa nahradiť nevznikli a nebol preto dôvod na uplatnenie ktorejkoľvek výnimky z pravidla, podľa ktorého žiaden z účastníkov konania skončeného zastavením nemá právo na náhradu jeho trov.

Toto rozhodnutie prijal senát najvyššieho súdu pomerom hlasov 3 : 0.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu nie je prípustný opravný prostriedok